

KOP SOĻĪ

“Tā ir bagātība, mana dzīve – nekustamie īpašumi”

8. lpp.

Varis Strazdiņš

FEBRUĀRIS 2020 | #2 (1113) | WWW.LNS.LV

9. lpp.

RĪGAS NEDZIRDĪGO SKOLAI – 180! LAI IZDODAS PASTĀVĒT PĀRMAIŅĀS UN ATTĪSTĪBĀ!

Rīgas internātvidusskola bērniem ar dzirdes traucējumiem (no 2019./2020. skolas nosaukums Rīgas Ēbelmuižas pamatskola) savu darbu sāka 1840. gada 21. februārī kā Rīgas Kurlmēmo skola, tādējādi skola ir vecākā pašlaik pastāvošā šāda veida skola Baltijā. Tā ir vienīgā specializētā skola Latvijā, kurā izglītība tiek nodrošināta nedzirdīgiem bērniem. Šajā mācību gadā skolās mācās 82 skolēni un strādā 44 pedagogi.

5. lpp.

BŪS PAPILDU FINANSĒJUMS DŪMU DETEKTORIEM

LNS – 100

Aicinām uz LNS 100 gadu jubilejai veltītu svētku pasākumu, kas notiks **š. g. 30. maijā plkst. 11.**

Būs plaša programma:

- iespēja piedalīties kādā no darbnīcām,
- saņemt simtgadei veltītu suvenīru un iegādāties arī citus;
- darbosies stūrītis bērniem,
- būs iespēja noskatīties simtgadei veltītu kopīgu koncertprogrammu ar nelielu ieskatu LNS vēsturē, uzstāsies viesmākslinieki,
- būs iespēja nogaršot cienastu un iegādāties maltīti u. c.

Būsiet mīļi gaidīti LU Botāniskajā dārzā, Kandavas ielā 2, Rīgā!

Ieeja brīva.

Noslēgumā – svētku balle Semarah Hotel Lielupe

Par lustīgu atmosfēru gādās viesmākslinieki no tuvām un tālām valstīm, par mūziku – dīdžejs, būs arī citi pārsteigumi. Par svētku mielastu parūpēsies restorāna pavāri.

Ieeja ar ielūgumiem:

- līdz 31. martam – 40 EUR
- līdz 30. aprīlim – 50 EUR
- līdz 15. maijam – 60 EUR

Vietu skaits ir ierobežots. Ir pieejama naktsmītne. Ielūgumus no š. g. 2. marta varēs saņemt pie Vitas Alksnes, Brigitas Lazdas, LNS sekretāres un jūsu reģionālās biedrības vadītāja. Sīkāka informācija: brigita.lazda@lns.lv, tel. 26446614.

Svinēsim savus svētkus kopā!

KOPSOLĪ LASIET

2. – 3. LNS VADĪBAS AKTIVITĀTES

- Festivāls “Lampa” arī šogad gaidīs nedzirdīgos apmeklētājus
- Parakstīts līgums par sociālo pakalpojumu nodrošināšanu 2020. gadā

4. – 5. SOCIĀLIE PAKALPOJUMI

- Kā saņemt sociālā darbinieka palīdzību
- Kādos gadījumos var palīdzēt psihologs

• Būs papildu finansējums nedzirdīgo nodrošināšanai ar pielāgotu dūmu detektoru

6. – 7. BIEDRĪBU UN ĀRZEMJU ZIŅAS

8. – 9. JUBILĒJAS

• LNS Goda biedram Varim Strazdiņam – 60

• Rīgas Nedzirdīgo skolai – 180

10. – 11. NUMURA INTERVIJAS

- SIA “BITE” pārstāvis Eduards Kalve – LNS sadarbības partneris 2019
- Ivars Kalniņš izmēģina spēkus LNS Rīgas RB priekšsēdētāja amatā

12. – 13. NODARBINĀTĪBA

- SIA “PNB PRINT” tipogrāfijā nodarbināti astoņi nedzirdīgie
- Mūsu Mārīte strādā savā sapņu profesijā

14. – 15. IESKATS VĒSTURĒ

- Februāris LNS vēstures lappusēs
- Konkursa “LNS – 100” 3. kārtas jautājumi
- Pieminot LNS aktīvisti Ritu Unamu

15. SPORTA ZIŅAS

- Noskaidroti pirmie 2020. gada LNSF uzvarētāji
- 2020. gada boulinga vienspēlēs uzvar Natālija un Aleksandrs

16. DAŽĀDI

- Biedrību pasākumu plāns
- Jubilāri
- Līdzjūtības
- Apsveikumi

Teksts un foto: Inese Immure

FESTIVĀLS "LAMPĀ" ARĪ ŠOGAD GAIDĪS NEDZIRDĪGOS APMEKLĒTĀJUS

10. februārī Latvijas Nedzirdīgajā savienībā viesojās sarunu festivāla "Lampa" producete Lelde Prūse, lai kopā ar LNS vadību pārrunātu sadarbības mērogu un veidus, kā festivālu padarīt draudzīgāku nedzirdīgiem apmeklētājiem.

Šogad, tāpat kā iepriekš, festivāls notiks Cēsīs 19. un 20. jūnijā. Festivālā būs vairāk nekā 400 pasākumu. Pasākumu programmas saturs būs zināms maija beigās, tad arī LNS būs jāizvēlas, kuras diskusijas varētu visvairāk interesēt nedzirdīgos, lai nodrošinātu tām surdotulku. L. Prūse informēja, ka šim mērķim fonds atvērtai sabiedrībai "DOTS" atvēlēs 300 EUR.

L. Prūse pastāstīja, ka turpināsies sadarbība arī ar uzņēmumu "Tilde", kas turpina strādāt, lai pilnveidotu runas atpazīšanas tehnoloģiju un uz skatuves diskusiju pārvērstu rakstu formā. Plānots, ka šogad tekstu varēs lasīt gan uz lielā ekrāna, gan savā mobilajā telefonā.

S. Gerenovska aicināja ēdināšanas

uzņēmumus festivālā informēt par nedzirdīgo apmeklētāju klātbūtni un mudināt sagatavot ēdienkarti arī A4 papīra lapas formātā. Līdzšinējā prakse liecina, ka uz tāfeles uzrakstītā ēdienkarte, kas atrodas lielā attālumā, nedzirdīgajiem ir neērta. Viņi nevar parādīt, kādu ēdienu vēlas.

Savukārt B. Lazda lūdza pievērst uzmanību skaņas kvalitātei austiņās uz lielās skatuves, lai surdotulki varētu savu darbu veikt profesionāli.

Tikšanās noslēgumā festivāla "Lampa" producetei Leldei Prūsei tika pasniegta balva nominācijā "Gada pieejamākais pasākums nedzirdīgajiem 2019. gadā".

Atgādināsim, ka pagājušajā gadā sarunu festivāls pirmo reizi bija pieejams arī nedzirdīgiem apmeklētājiem. Sadarbībā ar "Lampu" LNS 13 diskusijām nodrošināja 11 surdotulkus. Īpaši jāuzsver tas, ka tulka pakalpojums bija nodrošināts arī festivāla galvenajam pasākumam "Politiku cepiens", ko apmeklēja vairāk nekā 20 000 cilvēku. ●

Teksts un foto: Inese Immure

LATVIJAS CILVĒKU AR ĪPAŠĀM VAJADZĪBĀM SADARBĪBAS ORGANIZĀCIJAS "SUSTENTO" JAUNUMI

LNS viceprezidente I. Immure 31. janvārī piedalījās Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācijas SUSTENTO pārstāvniecības sapulcē.

Par savām prioritātēm un gaidāmajām pārmaiņām pacientiem klātesošos informēja Veselības ministrija. Piemēram, no 1. aprīļa receptēs ārstiem būs jāraksta tikai aktīvā zāļu viela, nevis tās nosaukums, un ministrijai būs jāpārskata Aptieku darbības noteikumi. Svarīgi ir atbalstīt privātās aptiekas, kuras aptieku tīkli, piemēram, AS "Sentor Farm aptiekas" (Mēness aptieka), SIA "A Aptiekas" un SIA "BENU Aptieka Latvija", izspiež no tirgus. Lai samazinātu medikamentu cenas, tiks rosinātas izmaiņas noteikumos par aptieku izvietojuma kritērijiem.

I. Immure ieteica jaunajās prasībās iekļaut aptiekas pieejamības kritēriju cilvēkiem ar invaliditāti. Kā labu piemēru viņa minēja Apothekas un Dzirciema aptiekas, kurās nedzirdīgie var saņemt farmaceita konsultāciju ar attālināto zīmju valodas tulka starpniecību, izmantojot video zvanu.

Pēc tam klātesošie īsumā tika iepazīs-

tināti ar 2019. gadā paveikto. Sapulces noslēgumā SUSTENTO aicināja organizācijas iesniegt savus priekšlikumus, kā kopīgi svinēt 10 gadu jubileju, kopš Latvijā stājusies spēkā ANO Konvencija

par personu ar invaliditāti tiesībām. Tā Latvijā ir spēkā no 2010. gada 31. marta. Pasākumu plānots organizēt maijā brīvā dabā. ●

—Sandra Gerenovska

SOCIĀLO PAKALPOJUMU ATBALSTA SISTĒMAS PILNVEIDE

2020. g. 31. janvārī LNS prezidente S. Gerenovska kopā ar viceprezidenti B. Lazdu piedalījās Labklājības ministrijas projekta “Sociālo pakalpojumu atbalsta sistēmas pilnveide” rīkotajā tikšanās reizē, diskusijā, lai spriestu, kā veidot uz sabiedrību balstītu sociālo pakalpojumu (SBS) standartu, izstrādātu tā saturu un mērķus.

Projekta ietvaros tika veikts pētījums “Esošo uz sabiedrību balstītu sociālo pakalpojumu sniegšanas un finansēšanas sistēmas analīze”. Tomēr nebija iespējams veikt pilnvērtīgu datu analīzi un izstrādāt prognozes, jo pašvaldībās saturiski līdzīgiem sociālajiem pakalpojumiem ir dažādi nosaukumi, bet pakalpojumiem ar vienādu nosaukumu saturs var būt arī atšķirīgs.

Fokusgrupu diskusiju dalībnieki – eksperti – norādīja, ka LM nepieciešams definēt katra SBS pakalpojuma mērķus un kvalitatīvos rezultātīvos rādītājus, lai jebkurai procesā iesaistītajam būtu skaidrs, kāds ir SBS pakalpojuma vēlamais rezultāts un kāda ir tā pievienotā vērtība.

Nemot vērā iepriekš minēto, LM projektā tiek izstrādāts SBS pakalpojumu standarts. ●

Teksts: Inese Immure Foto: Ieva Kica, publicitātes foto

LATVIJAS OKUPĀCIJAS MUZEJS DOMĀ PAR NEDZIRDĪGIEM UN VĀJDZIRDĪGIEM APMEKLĒTĀJIEM

Šī gada 28. janvārī notika Latvijas Nedzirdīgo savienības (LNS) un Latvijas Okupācijas muzeja vadības tikšanās, kurā tika pārrunātas iespējas, kā muzeja jauno ēku un ekspozīciju padarīt pieejamu arī vārdzirdīgiem un nedzirdīgiem cilvēkiem.

LNS prezidente Sandra Gerenovska un viceprezidente Inese Immure Okupācijas muzeja jauno direktori Solvitu Vību iepazīstināja ar citu valstu pieredzi.

Daudzos pasaules muzejos nedzirdīgiem tiek piedāvāta informācija zīmju valodā gan skārienjutīgos ekrānos, gan video gida formātā, savukārt ekspozīcijās izmantotajiem videomateriāliem ir nodrošināti subtitri. Vārdzirdīgiem apmeklētājiem tiek piedāvāti speciāli audio gidi, kas aprīkoti ar skaļumu regulējamām austiņām, kā arī dzirdes cilpu – palīgīdzekli dzirdes aparātu lietotājiem. Tā nodrošina, ka lietotājs var pastāvīgi savu dzirdes aparātu pārslēgt darbam cilpas (T) režīmā. Dzirdes aparātā nokļūst skaidra skaņa bez apkārtējā fona trokšņiem.

Solvita Vība savukārt pastāstīja, ka pašreiz, kad muzeja pastāvīgā ēka Latviešu strēlnieku laukumā tiek pārbūvēta un paplašināta, muzejs sadarbībā ar dizaina biroju H2E intensīvi plāno jaunās

ekspozīcijas un muzeja apmeklētājiem paredzētās telpas. Direktore puda apņēmību sākumā vārdzirdīgo un nedzirdīgo apmeklētāju vajadzībām videoversijā piedāvāt pamatinformāciju latviešu zīmju, bet vēlāk arī starptautiskajā zīmju valodā. Viņa arī pastāstīja, ka Latvijas Okupācijas muzejs ir privāts muzejs, ko uztur un pārvalda Latvijas Okupācijas muzeja biedrība. Muzeja ēka tiek rekonstruēta par Latvijas valsts līdzekļiem, bet telpu iekārtojumu un ekspozīcijas izveidošanu finansēs no muzeja biedrības savāktajiem ziedojumiem.

Arī LNS biedri finansiāli var atbalstīt Latvijas Okupācijas muzeja darbību, ziedojumu ieskaitot tās biedrības kontā. ●

REKVIZĪTI:

“LATVIJAS OKUPĀCIJAS MUZEJA BIEDRĪBA (OMB)”

REĢ. NR. 40008018848,
SWEDBANKA,

REĢ. NR. 40003074764

KONTA NR. LV20HABA0551029425092

PARAKSTĪTS LĪGUMS AR LABKLĀJĪBAS MINISTRIJU PAR SOCIĀLO PAKALPOJUMU NODROŠINĀŠANU 2020. GADĀ

12. februārī LNS un Labklājības ministrija noslēdza jaunu valsts pārvaldes deleģēto uzdevumu veikšanas līgumu par kopējo 2020. gada valsts budžeta finansējumu 2 575 153 euro.

Ieskaitot 2019. gada finansējuma atlikumu, kopējais finansējums 2020. gadā atsevišķām pakalpojumu pozīcijām ir

šāds: 1 525 804.19 euro surdotehnikas nodrošināšanai; 372 908.59 euro sociālās rehabilitācijas pakalpojumu personām ar dzirdes invaliditāti nodrošināšanai; 45 407.13 euro surdotulka pakalpojuma nodrošināšanai izglītības programmas apgūvē; 427 648.87 euro surdotulka pakalpojuma saskarsmei nodrošināša-

nai; 29 674.00 euro adaptētās informācijas nodrošinājumam (videoziņām); 20 558.72 euro laikraksta “Kopsoli” izdošanai cilvēkiem ar dzirdes invaliditāti; 181 392.03 euro administrēšanas izdevumiem. ●

KĀDOS GADĪJUMOS VAR PALĪDZĒT PSIHOLOGS

Mūsdienās daudziem dzīve rit samērā vienmuļi. Viens un tas pats katru dienu – šodien, rit un parīt, nav nekādu mērķu, nav prieka dzīvot. Arvien biežāk rodas dažādas bezcerīgas problēmas un situācijas, kurām grūti rast risinājumu. Un šādos brīžos ikviens kļūst pārlietu emocionāls, zaudē stabilitāti dzīvē un nonāk uz sabrukšanas robežas, dažreiz pārņem pilnīga bezcerība. Ko darīt? Šādos gadījumos ieteicams vērsties pie profesionāliem speciālistiem – psihologa, sociālā darbinieka vai ārsta u.c.

Daudzi cilvēki domā, ka paši tiks galā ar savām problēmām, un palīdzību lūdz ģimenes locekļiem vai draugiem. Tomēr jāatzīst, ka viņi ne vienmēr spēj dot īsto padomu vai ieteikumu, jo ir ieinteresētā puse. Mēs bieži runājam par savām sadzīves rūpēm, pirkumiem un maksājumiem, bet bieži vien nepievēršam uzmanību, ja nepieciešama palīdzība sirdij un dvēselei.

KAS IR PSIHOLOGS

To var sniegt psihologs, kas ir eksperts, pārzina cilvēka psihi un saprot, kā tā attīstās, kas notiek cilvēka dvēselē dažādos vecumposmos, kā veidot labāku komunikāciju un pozitīvas attiecības ar citiem cilvēkiem, dibināt ģimeni un audzināt bērnus. Psihologs cilvēkiem palīdz izprast grūtības, to rašanās iemeslus un veidus,

meklēt jaunus risinājumus, apzināties savus trūkumus un priekšrocības, saprast savas dzīves mērķus un vēlmes.

Psihologs nav ārsts, kas uzstāda diagnozes un izraksta zāles. Tas nozīmē, ka psihologs palīdz risināt vesela cilvēka problēmas. Jāpiebilst, ka psihologs nerisina katra cilvēka individuālās problēmas, bet sarunas virza tā, lai katrs pats rastu risinājumu savai problēmai. Psihologs nav burvis, kas saredz cilvēku iekšējo pasauli, bet, balstoties uz savām prasmēm, pieredzi un zināšanām, spēj noteikt viņu turpmāko iespējamo rīcību (piemēram, cilvēks smagas depresijas vai afekta stāvoklī var rīkoties neapdomīgi).

KĀDOS GADĪJUMOS MEKLĒT PSIHOLOGU

Latvijas Nedzirdīgo savienības Rehabilitācijas centrā nedzirdīgie var saņemt psihologa bezmaksas pakalpojumu, ja noformēti atbilstošie dokumenti un saņemta speciāla klienta karte (dzeltena), kura norāda, ka konkrētais pakalpojums ir piešķirts. Psihologs sniedz individuālās un ģimenes konsultācijas, vada individuālās nodarbības un nodarbības grupā, kā arī lasa informatīvas lekcijas.

Nedzirdīgie cilvēki pie psihologa vērsas dažādās situācijās – izjūtot bailes, satraukumu, trauksmi, piedzīvojot neveiksmes, vilšanās, lielas bēdas, piemēram, tuva cilvēka nāvi. Arī vientulības izjūta, attiecību saraušana – šķiršanās, dažāda veida konflikti ģimenē un darbā, starp draugiem, neveiksmīgas romantiskās attiecības un seksuālas problēmas ir jautājumi, kuros psihologs var sniegt palīdzību. Psihoemocionālu atbalstu var saņemt sportisti, tiek organizēts darbs ar grūtniecēm pirms un pēc dzemdībām, doti padomi un ieteikumi bērnu audzināšanā un psiholoģiskā klimata veidošanā ģimenē pēc bērna piedzimšanas.

Nereti psihologa padomu lūdz arī ģimenes locekļi, kurus uztrauc tuvu cilvēku atkarības no narkotikām, azartspēlēm, alkohola un viedierīcēm. Palīdzība tiek arī sniegta sievietēm, kuras cieš

no vardarbības vai tikušas piekrāptas, iepazīstoties internetā. Viņas uzklaušjušas nepazīstamu cilvēku aicinājumus sūtīt naudu un nereti pārdevušas savus īpašumus, aizņēmušas naudu bankās un no draugiem, jo ticējušas potenciālā partnera solījumiem un sapņojušas par labāku dzīvi, bet rezultātā zaudējušas gan naudu, gan īpašumu. Arī romantiskas attiecības nav izveidojušas.

2019. gadā sociālās rehabilitācijas pakalpojumu "Psiholoģiskās adaptācijas treniņi" saņēma 353 klienti visā Latvijā, katrs vidēji līdz 8 stundām gadā.

KUR UN KĀ SAŅEMT PSIHOLOGA PAKALPOJUMU

Psihologa pakalpojumu var saņemt visā Latvijā, LNS Rehabilitācijas centra pakalpojuma sniegšanas punktos Rīgā, Liepājā, Kuldīgā, Ventspilī, Alūksnē, Smiltēnē, Valmierā, Pļaviņās, Daugavpilī, Rēzeknē, Tukumā un Jelgavā. Psihologa konsultāciju ir iespējams saņemt arī ārpus Latvijas dzīvojošiem klientiem, izmantojot SKYPE.

Pie psihologa var pierakstīties LNS Rehabilitācijas centrā, arī visos pakalpojuma sniegšanas punktos pie sociālā rehabilitētāja darba dienās plkst. 9–17.

Rīgā klienti var pieteikties pie sociālās rehabilitētājas Vitas Alksnes darba dienās no plkst. 9.00 līdz 17.00, tel. 26438412 (sms) vai skype: Vita Alksne.

Cilvēki reizēm šaubās, vai var uzticēties svešam cilvēkam un stāstīt privātas lietas. Bet jāņem vērā, ka psihologa darbs pirmām kārtām nozīmē palīdzēt cilvēkam, un visa saņemtā informācija konsultācijās vai grupu nodarbībās netiek izpausta. Psihologs vienmēr uzmanīgi uzklaušis klientu, nepārtraucot viņu, būs ieinteresēts, klausoties dzirdēto, sapratīs un nenosodīs, nekritizēs, neizsmies un nenoniecinaš. Savā darbā psihologs vienmēr ievēros konfidencialitāti attiecībā pret klientu un viņa sniegto informāciju. Psihologs atbalstīs ikvienu, lai klients būtu apmierināts un atļautos būt laimīgs savā dzīvē. ●

Teksts: Rolands Brikmanis

Foto no R. Brikmaņa personīgā arhīva

KĀ SAŅEMT SOCIĀLĀ DARBINIEKA PALĪDZĪBU

Viens no tiešajiem SIA LNS "Rehabilitācijas centrs" (LNS RC) sociālā darbinieka pienākumiem ir uzklaut nedzirdīgo klientu, noteikt problēmas, vadīt sociālā gadījuma risināšanas procesu, cieši sadarboties ar reģionālo biedrību sociālajiem rehabilitētājiem. Ja nepieciešams, izveido starpprofesionāļu komandu. Sociālais darbinieks noskaidro, kādi sociālie pakalpojumi klientam ir nepieciešami, un sniedz informāciju par to veidiem un sociālās palīdzības iespējām. Sociālais darbinieks arī pārstāv klienta vajadzības un intereses citās iestādēs.

Sociālais darbs nav iedomājams bez klienta līdzdarbības. Viens no galvenajiem sociāla darba uzdevumiem ir iemācīt klientam pašam palīdzēt sev, lai patstāvīgi spētu risināt personiskās un sociālās problēmas.

Personas ar dzirdes traucējumiem pieņem pie sociālā riska grupām: viņiem grūti atrast darbu, jo zems izglītības līmenis, sarežģīti iekļauties dzirdīgo sabiedrībā, izjūtams finansiālo līdzekļu trūkums. Sociālajā darbā pašreiz galveno uzmanību pievērš minētajām problēmām. Sadarbojoties ar klientu, tiek aktivizētas klienta sociālās spējas un uzlabotas prasmes, lai nākotnē viņš spētu patstāvīgi rīkoties.

LNS RC sociālais darbinieks pieņem klientus no pirmdienas līdz trešdienai Rīgā, Elvīras ielā 19k-3, 207. kab. plkst. 11-16, ceturtdienās – plkst. 13-19. Iepriekš var pierakstīties pa telefonu 27844981 (SMS, WhatsApp) vai Skype. Var vienoties par citu apkalpošanas laiku sev vēlamā laikā. ●

—Inese Immure

BŪS PAPILDU FINANSĒJUMS NEDZIRDĪGO NODROŠINĀŠANAI AR PIELĀGOTO DŪMU DETEKTORU

Š. g. 5. februārī LNS prezidente Sandra Gerenovska kopā ar viceprezidentēm Inesi Immuri un Brigitu Lazdu piedalījās Saeimas sociālo un darba lietu komisijā, kurā tika spriests par to, kā ar dūmu detektoriem nodrošināt personas ar dzirdes traucējumiem. Sēdē piedalījās arī pārstāvji no Iekšlietu ministrijas, Labklājības ministrijas un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta.

No šī gada mājokļos obligāti jāizvieto dūmu detektori, bet nedzirdīgajiem ir papildus nepieciešamas īpašas ierīces, kuras skaņu pārveido gaismas un arī vibrējošā signālā. Tās ir ļoti dārgas, to izmaksas var sasniegt pat 300 eiro.

Jau ilgāk nekā trīs gadus bija zināms, ka mājokļos obligāti būs jāizvieto dūmu detektori, tāpēc deputāti izteica pārmetumus Labklājības ministrijai (LM) par to, ka tā pārejas periodā nav atrisinājusi jautājumu, kā palīdzēt nedzirdīgajiem iegādāties šīs pielāgotās un dārgās ierīces. Daudzās Eiropas valstīs cilvēkiem ar dzirdes zudumu šādus detektorus izsniedz bez maksas. LM atzina, ka par šo cilvēku grupu kopš noteikumu pieņemšanas un stāšanās spēkā esot aizmirsusi!

Deputāte Anda Čakša piebilda, ka Iekšlietu ministrija 2016. gadā jauno Ugunsdrošības noteikumu grozījumu projektu bija tikai ievietojuši savā mājaslapā sabiedriskajai apsprieša-

nai, bet atsevišķi nevērsās pie Latvijas Nedzirdīgo savienības.

Sēdes laikā LM pārstāve atzina, ka nepieciešams papildu finansējums, tikai nav zināms, kā to iegūt.

Taču jau 7. februārī LNS saņēma informāciju no LM, ka pielāgoto detektoru iegādei papildus piešķirs 379 717 euro. Par šo papildu finansējumu un bāzes finansējumā esošo daļu, ņemot vērā datus par iepriekšējo gadu iepirkuma cenām, varētu iegādāties vismaz 1114 mājokļa signalizācijas ierīču komplektus, kuros ietilpst dūmu detektors, durvju zvans, skaņas avota indikators un raidītāju uztvērējs ar gaismas signālu un vibrējošo signālu.

Aicinām visus nedzirdīgos, kuri pēdējo piecu gadu laikā nav saņēmuši skaņas indikatoru, jau tagad kārtot dokumentus un pieteikties rindā. Lai saņemtu skaņas indikatoru (ar gaismas un mehānisko signālu) komplektu, nepieciešams personas iesniegums un ģimenes ārsta vai LOR atzinums tehniskā palīgīdzekļa saņemšanai. Tām personām, kas uz surdotehniskajiem palīgīdzekļiem piesakās pirmo reizi, jāiesniedz papildu dokuments – VDEĀVK lēmuma kopija, kas apliecina, ka invaliditātes grupa piešķirta dzirdes zuduma dēļ, vai audiogramma, kas apliecina, ka dzirdes zuduma pakāpe labāk dzirdošajā ausī nav mazāka par 55 dB. ●

Teksts un foto: Sigita Ķikure

EKSKURSIJA UZ “TRĪS BRĀĻIEM” VECRĪGĀ UN ČEHU ALUS DARĪTAVU “STARGOROD”

Janvārī daudzi biedri atsaucās dienas centra “Rītausma” uzaicinājumam apskatīt Rīgas vecāko dzīvojamo ēku kompleksu Mazajā Pils ielā.

Cieši kopā saspiedušos trīs namus jau senos laikos dēvēja par “Trīs brāļiem”. Legenda vēsta, ka tos tiešām uzcēlušī vienas ģimenes vīrieši. Ēka Mazajā Pils ielā 17 ir būvēta vissenāk – 15. gadsimta beigās un 16. gadsimta sākumā –, tādējādi tas ir vecākais mūra dzīvojamais nams Rīgā.

Gids ļoti interesanti stāstīja par ēku kompleksa vēsturi un tā raksturīgākajām iezīmēm. Tā, piemēram, dienas centra klienti uzzināja, ka vecākās ēkas priekšā ir neliels laukumiņš lievenim ar akmens soliem un piedurvju akmeņiem, kuros iekaltās īpašuma zīmes kalpojušas par mājas adresi. Nami Mazajā Pils ielā 19 un 21 ir jaunāki, un tiem vairs mājas priekšā nav atstāts brīvs laukumiņš. Ekskursijas dalībnieki bija pārsteigti par to, ka ēkas ir labi saglabājušās, un ar lielu interesi aplūkoja iekšpagalmos atsegtos citu ēku fragmentus.

Dienas centra klienti pabija arī čehu alus darītavā “Stargorod” Republikas laukumā 1, kura durvis vēra 2013. gadā. Vienīgā čehu alus darītava izmanto senas čehu alus darināšanas tradīcijas īsta

—Vilhelmīne Vicinska

CEĻOJUMA IESPAIDI INDIJĀ, ŠRILANKĀ UN AUSTRIJĀ

18. janvārī Kuldīgas reģionālajā biedrībā viesojās Rīgas reģionālās biedrības biedrs Ivars Kalniņš, kurš stāstīja par saviem piedzīvojumiem un redzēto ceļojumā uz Indiju un Šrilanku. Dzirdētais bija ļoti aizraujošs, daudz ko uzzinājām

dzīvā alus brūvēšanā. Gids pastāstīja, ka “Stargorod” alu nepastarizē, nefiltrē, tam nepievieno konservantus – alus darīšana notiek pēc gadsimtiem senām Eiropas alus brūvēšanas tradīcijām. Turpat atrodas arī restorāns, kurā vienlaikus var uzņemt 400 klientus. Bija iespēja aplūkot alus darītavu pagrabstāvā. Pēc apmeklējuma klienti varēja degustēt dažādas alus šķirnes.

23. janvārī dienas centra klienti kuplā skaitā devās uz Forum Cinemas kinoteātri “Kino Citadele”, lai noskatītos Viesura Kairiša filmu “Pilsēta pie upes”, kas tapusi pēc Gunara Janovska tāda paša nosaukuma romāna motīviem. Pirmo reizi vienā Latvijas filmā ietverti daudzi un dažādi vēsturiskie notikumi, kas 20. gs. 30. un 40. gados nepielūdzamā ātrumā sekoja cits citam – ulmaņlaikus nomainīja padomju okupācija, pēc tam nacistu režīms; šajā laika posmā notika arī deportācijas un holokausti. Taču cilvēku dzīve rit visos laikos, un filmas galvenais varonis daiļkrāsotājs Ansis cenšas izdzīvot starp divām varām, kas sabradā viņa pilsētu, un izdarīt izvēli starp divām sievietēm. Visiem ļoti patika šī filma, par kuru dienas centrā norisinājās kaismīgas diskusijas. ●

par Indiju, piemēram, to, ka šajā valstī ir daudz nabadzīgu iedzīvotāju, ielas ir netīras, ēdieni diezgan asi un uzturā galvenokārt izmanto putnu gaļu. Visiem patika interesantais stāstījums. Paldies Ivaram!

20. janvārī Kuldīgas reģionālās biedrības biedrs Armands Hildebrants pastāstīja par Austriju, kurā viņš dzīvo un strādā. Stāstījums bija interesants un saistošs, daudz ko uzzinājām par Austrijas dzīves līmeni un sadzīvi. Dzirdētais aizrāva klātesošos. Paldies Armandam! ●

Teksts: Inese Immure

Foto: U. Ozola personīgais arhīvs

ISLANDES NEDZIRDĪGO SAVIENĪBA ATZĪMĒ 60 GADU JUBILEJU UN ZĪMJU VALODAS DIENU

8. februārī notika Islandes Nedzirdīgo savienības 60 gadu pastāvēšanas jubilejas pasākums, kuru vadīja mūsu biedrs Uldis Ozols, kurš jau vairākus gadus dzīvo un strādā Islandē. Visiem bija jāierodas 20. gs. 60. gadu stila tērpos. Islandē dzīvo aptuveni 250–300 nedzirdīgo. Uldis ir arī Islandes Nedzirdīgo savienības valdes loceklis.

11. februārī nedzirdīgo organizācija atzīmēja islandiešu zīmju valodas dienu. Tika organizētas dažādas lekcijas saistībā ar zīmju valodu gan Ulda darba vietā – komunikācijas centrā, gan universitātē. Bērniem tika piedāvāti TV raidījumi ar tulkojumu zīmju valodā.

Galvenais šīs dienas notikums bija dokumenta parakstīšana Islandes prezidenta rezidencē par nedzirdīgo tiesību ievērošanu uz zīmju valodu, kas noteikta ANO Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām. Šo dokumentu parakstīja gan pats valsts prezidents, izglītības un zinātņu ministre, gan visas uzaicinātās organizācijas (tostarp Islandes Nedzirdīgo savienība, Islandes Komunikācijas centrs, pamatskola un bērnudārzs, kur ir nedzirdīgo grupa) un valsts institūcijas, kas ir saistītas ar zīmju valodu un nedzirdīgiem cilvēkiem. ●

Teksts: Ivars Kalniņš Foto: Rīgas reģionālās biedrības arhīvs

JAUNGADA NAKTS FANTĀZIJU PASAULES BALLE RĪGĀ

Latvijas Nedzirdīgo savienības Rīgas reģionālā biedrība pēc lielā jubilejas pasākuma "Rītausma - 50" decembrī organizēja vēl vairākus pasākumus, viens no tiem - Jaungada nakts fantāziju pasaules balle 31. decembrī - bija grandiozākais pasākums Rīgas reģionālās biedrības vēsturē.

Tas tika realizēts sadarbībā ar Jauniešu centru. Uz šo balli bija ieradušies aptuveni 170 svinētāji, arī no Lietuvas, Igaunijas, Baltkrievijas, Somijas, Zviedrijas, Anglijas u.c.

Gadu mijas balles apmeklētājiem tika piedāvāta plaša programma, kas turpinājās līdz plkst. 8.00 no rīta. Pasākumu vadīja Ivars Kalniņš un Maira Bruže. Sākumā tika demonstrēta videoprezentācija "LNT ziņas" - atskats uz 2019. gadu, kurā varēja vērot izdomātus nedzirdīgo sabiedrības notikumus, kas izraisīja apmeklētāju jautrību. Bija arī astrologu 2020. gada prognožu videoprezentācija, astrologa lomā iejutās Elfa Zariņa un Uldis Ozols.

Skatītājus priecēja Ingūnas Kramas, Ilzes un Valda Salas trio un Elbrotu pāra dueta melodeklamācijas, Inta Zvirbuļa poēzijas un Paula Kalniņa vizuālās valodas (visual vernacular) priekšnesumi. Lilita Logina organizēja konkursa viktorīnu, un katra galda komanda saņēma uzdevumu uzstāties uz skatuves ar īsu skeču. Apmeklētājiem tā bija laba iespēja atklāt savus talantus. Ziemassvētku vecī-

tis vadīja loteriju, klātesošajiem bija iespēja laimēt dažādas balvas, pat sadzīves tehniku.

Pusnaktī visi ar šampanieša glāzēm rokās izgāja pagalmā, lai vērotu salūtu. Pagalmā valdīja svētku noskaņa, cilvēki cits citu apskāva un vēlēja laimi. Pēc tam apmeklētājus pārsteidza iluzionista priekšnesums. Viņa demonstrētie triki tika parādīti tuvplānā pie katra galda.

Programmā bija iekļauts arī apmeklētāju fantāziju pasaules tēpu konkurss. Pēc speciāli veidotās žūrijas lēmuma seksīgāko tēpu nominācijā balvu saņēma Raitis Ozols un Dace Vingre, stilīgāko tēpu nominācijā - Ints Zvirbulis un Inese

Immure, smieklīgāko - Dainis Zariņš, bet oriģinālāko tēpu nominācijā balvu saņēma Albins Kalviks no Igaunijas. Savukārt apmeklētāju simpātiju ieguva Madara Indriksone un Dainis Zariņš. Apmeklētāji neizklīda līdz pat rīta gaismai, piedalījās dažādās jautrās atrakcijās, dejoja un dziedāja.

Šī pasākuma organizēšanā milzīgu darbu ieguldīja Rīgas reģionālās biedrības valde un Jauniešu centra padome. Jāizsaka pateicība arī mākslinieku kopai "Cerība" par foto stūrīti un Sergejam Soklakovam par mūziku visa vakara garumā. Protams, atzinību pelnījuši arī visi grandiozās balles apmeklētāji. ●

Teksts un foto: Ilze Jaunzeme

ZELTA BRIEDUMS LIEPĀJĀ

18. janvārī jaukā pasākumā - Zelta briedumā - sveicām 2019. gada jubilārus. Sākumā Aldis Ādamsons kopā ar Ilvu Cibulsku nodziedāja skaistu melodeklamāciju. Pēc tam tika sveikti jubilāri, kuri bija ieradušies, un, protams, pieminēti arī tie gaviļnieki, kuri nebija varējuši apmeklēt šo pasākumu dažādu iemeslu dēļ.

Pēc apsveikumiem kā jau vienmēr sēdāmies pie klāta galda, dalījāmies savos iespaidos un priecājāmies par iespēju būt visiem kopā.

Drosmīgākie demonstrēja krāšņu vakara šovu, kurā varējām kārtīgi izsmieties!

Pasākums bija izdevies! ●

TĀ IR BAGĀTĪBA, MANA DZĪVE – NEKUSTAMIE ĪPAŠUMI!

Kad biju vēl zaļš skuķēns – tikko beigusi Siguldas ģimnāziju –, sāku strādāt laikrakstā "Kopsoli", viena no manām pirmajām intervijām bija ar uzņēmēju Vari Strazdiņu par jumtu biznesu, skārdnieku pakalpojumiem.

Lai parādītu savu biznesu un Rīgas sliktos jumtus, Varis Strazdiņš man piedāvāja uzkāpt uz Vecrīgas jumta. Man bija bail no augstuma, tomēr es kāpu – pa vecām trepītēm, līdu caur šauru lūku un tiku uz Vecrīgas jumta! Bailes novērsa skaistais Rīgas skats! Jumti gan bija slikti! Tāpēc jau Strazdiņa kungs bija Rīgai un ne tikai vajadzīgs!

Šodien mēs atkal tiekamies uz interviju. Es eju pa Elizabetes ielu un jūsmoju par skaisto, sakopto Kluso centru. Viens no skaistajiem Elizabetes ielas namiem pieder Varim Strazdiņam. Viņš nodarbojas ar namu apsaimniekošanu.

Iemesls intervijai? Strazdiņa kunga skaistā 60 gadu jubileja.

Šoreiz mēs netīsim vaļā Strazdiņa kunga vēsturi, visi esam piedalījušies viņa organizētajos, vadītajos pasākumos, šoreiz šī būs apsveikuma intervija un saruna par dzīvi! Vienkārši par dzīvi!

Apsveicu skaistajā jubilejā! Kādas domas un mirkļi sagaidīti jubilejas gadā?

–Domas? (smaida) Kā pateikt? Netīcam, ka 60 ir man pašam!. Man pašam! Līdz šim 60 gadu jubileju svinēja man citi apkārt (smejas).

Man visu laiku ir bijis jāstrādā, visu laiku esmu kaut ko vadījis, organizējis, man nav bijis tāds brīdis, lai padomātu, kurš ir tas vienīgais dižais, lielākais notikums šo gadu laikā! Savā dzīvē esmu pie-

tiekoši sevi mēģinājis apliecināt un tagad vairs nealkstu pēc īpašas uzmanības.

Kas šī ir par vietu?

–Šis ir mans īpašums. Es šeit saimniekoju no 1993. gada. 15 gadu laikā esmu šo īpašumu sakārtojis. Lai to varētu izdarīt, nācās aizvadīt vairāk par 30 tiesām. Mēs visi zinām, kādi nolaisti nami un iemītnieki tajos gados bija Rīgā.

Jūs vairs nestrādājat algotu darbu LNS sistēmā. Kas tagad ir savādāk?

–Kas tagad ir savādāk? Miers, nav tik daudz stresa, un ir skaista privātā dzīve. Tā nervu bendēšana ir daudz, daudz mazāka (smaida). Tagad strādāju tikai sev. Savā firmā, savā īpašumā un to īpašumu attīstībai.

Bet vai sekojat līdzī arī LNS jauniešiem? Varbūt esat konsultants, padomdevējs?

–LNS sabiedrības labā es darbojos joprojām. Esmu LNS domes loceklis. LNS politiskiem notikumiem sekoju vienkārši tāpēc, ka nedzirdīgo sabiedrība man nav vienaldzīga.

Konsultants?

–Vai man zvana, prasa padomus? Kopš neesmu vairs SIA "LNS nekustamie īpašumi" valdē, pie manis pēc padoma griežas ļoti maz. Tas pats sakāms par Nedzirdīgo sporta federāciju.

Kāpēc?

–Tas jautājums nav adresēts man (smaida). Ja nejaūtā, uzbāzties ar savu pieredzi nav manā dabā.

Kopsoli lasītāji ļoti vēlas uzzināt, kāda ir Strazdiņa kunga ikdiena!

–No rīta 8.00 es esmu šeit (smaida). Atbildu uz sms, e-pastiem, sarunāju tikšanos (rāda pilno plānotāju). Pats esmu saimnieks, pats veicu darbus, neviens manā vietā to nedarīs. Dienu var mierīgi saplānot, un īpašumi nav vairs bēdīgā, katastrofālā stāvoklī.

Kādas ir jūsu attiecības ar sportu?

–Tagad sports ir tikai savai veselībai. Ik pārdienas paskrienu. Gadu spēlēju basketbolu dzirdīgo veterānu komandā. Trakot vairs nevaru, samazināju slodzi, jo atklāju, ka kontaktpēles nevaru pavilkt, liek sevi manīt locītavas. Brīvdienās ar sievu regulāri gar jūru nostaigājam 10–15 km. Piedalos Latvijas Nedzirdīgo dambretes čempionātos. Dambrete ir mana lielā mīlestība (rāda daudzus kausus plauktā). Sieva dzīvoklī neļāva turēt, atnesu uz biroju (smejas). Skriešana, bas-

ketbols, dambrete – tā esmu sportā! Patīk skatīties sporta pārraides – hokeja un basketbola spēles.

Pastāstiet par savu ģimeni!

–Ar sievu kopā esam jau 40 gadus, esam izaudzinājuši divas meitas. Vecākā meita Anita ir LNS tulks, šobrīd audzina meitu Kati (1,4g.). Otra meita Iveta iet manās pēdās, strādā Valsts nekustamos īpašumos par namu pārvaldnieci. Agrāk Iveta man palīdzēja apsaimniekot ēku, iepatīkās, ieguva augstāko izglītību šajā jomā.

Kāds Jūs esat vectētiņš?

–Esmu Opa. Mēs nedzīvojam kopā, cik laiks atļauj, tiekamies! Protams, ka ir patīkama sajūta, prieks!

Kādas ir Jūsu ģimenes tradīcijas?

–Es prasu, ka kontakts ir jāuztur. Cik darbs ļauj, tiekamies! Kopīgi ceļojumi – tie mums nesanāk, katram savi darbi, savi plāni. Visos svētkos, protams, pulcējamies šeit vai Jūrmalā, kur mums ir privātmāja. Sākumā bija doma uzbūvēt māju Jūrmalā un kļūt par jūrmalnieku, bet, tā kā katru dienu ir darba darīšanas Rīgā, tad nedēļu dzīvojam Rīgā, brīvdienās Jūrmalā. Pagaidām vēl esmu darba spējīgs, vajag to ritmu izturēt!

Ko novēlat sev?

–Sev vislabāk novēlu labu veselību, pārējo es pats dabūšu! Nopelnišu vai dabūšu! Es dzīvē no citiem negaidu neko. Mana dzīve bijusi bagāta, daudz kas ir padarīts. Bez lielīšanās varu uzsist sev uz pleca, to paveicis, to uzcēlis, neesmu dzīvi veltī notrallinājis!

Ballīte būs?

–Kā nu tāda apaļa jubileja bez ballītes! (smejas) Bet! Es pašlaik realizēju lielu, jaunu projektu. Daudz darba, prasa arī lielu finansējumu, un līdz ar to ballītei jāpagaida. Ballīte nekur nepazudīs. Tuvākā gada laikā projektu vajadzētu realizēt.

Tā ir bagātība, mana dzīve – nekustamie īpašumi!

Vara Strazdiņa zelta vārdi.

–Dažreiz vajag saprast, ka ir cilvēkam dzīvē ir pienācis laiks apstāties, nevis censties kaut ko sasniegt vairāk un vēl vairāk. Visam ir savs mērs.

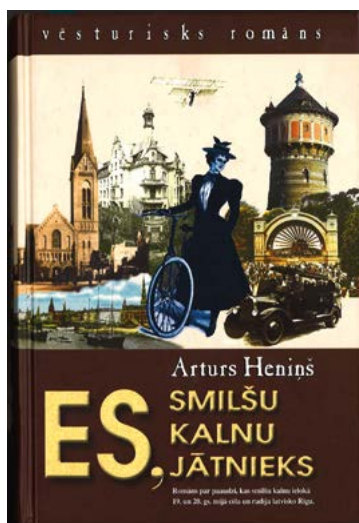
Es pats jūtu, ka ir jābūt kaut kādai robežai, kad es pasaku – stop!

Paldies par viedo sarunu, par skaisto zīmju valodu! ●

—Inguna Poga, Veronika Dzalbe

SKOLAS JUBILEJAS STĀSTS GRĀMATU LAPPUSĒS

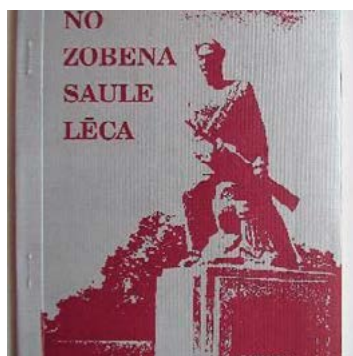
VAI ZINĀT, KA LATVIJĀ IR VAIRĀKAS GRĀMATAS, KAS STĀSTA PAR MŪSU SKOLU, SKOLĒNIEM, SKOLOTĀJIEM? PAR DAŽĀM NO TĀM – PAR GRĀMATĀM SKOLAS MUZEJĀ – PASTĀSTĪSIM ŠAJĀ STĀSTĀ.

Artūrs Heniņš ir daudzu dokumentāli vēsturisko romānu autors. Grāmatā **“Es, smilšu kalna jātnieks”** lasām par laiku, kad cēla skolu nedzirdīgiem bērniem Rīgā, Marijas ielā 40.

“Būvplacis ir Marijas ielā starp Stabu un Ģertrūdes ielām. (...) būvē jaunu skolu (...), tādu, kur mācīs lasīt un rakstīt kurlmēmiem bērniem, kam Dievs liedzis dzirdēt un runāt.” (155. lpp.)

“(..) tādus namus kā kurlmēmo skolu Marijas ielā Radziņš noņēmiem uzcelt par pusi lētāk.” (174. lpp.)

1994. gadā Cēsu muzeju apvienības izdotajā T. Pumpuriņa grāmatā **“No zobena saule lēca”** stāstīts par Cēsu skolnieku rotu, kuras dalībnieks bija arī mūsu skolas skolotājs Hermanis Zeibots.

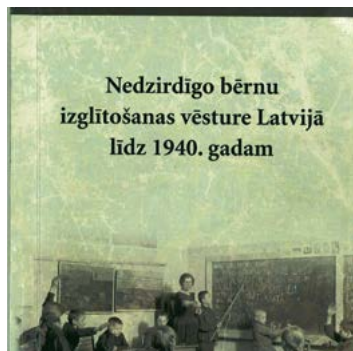

Gunāra Kušķa un Pētera Korsaka sastādītajā grāmatā **“Ceļā uz Latvijas valstisko neatkarību. Brīvības cīņu pieminēkli”** – mūsu skolas absolventa, nedzirdīgā tēlnieka Vilhelma Treija veidotie pieminēkli dažādās Latvijas vietās: Valmierā, Viesītē, Tirzā, Valkā, Jēkabpilī, Mazsalacā.

Grāmatā **“Zibens apzeltīti...”** dzejnieču Mirdzas Bendrupes un Mirdzas Ķempes vēstules Vidvudam Eglītim. Vidvuds Eglītis bija jurists, labs pianists, mākslas pazinējs.

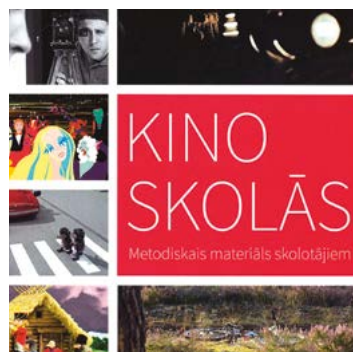
Strādājis arī mūsu Rīgas nedzirdīgo bērnu internātskolā par audzinātāju.

Skolas muzejā arī Ineses Immures grāmata **“Nedzirdīgo bērnu izglītošanas vēsture Latvijā līdz 1940. gadam”**. Autore grāmatu uzdāvinājusi 19. janvārī 2011. gadā ar ierakstu **“Bez pagātnes nav nākotnes!”**

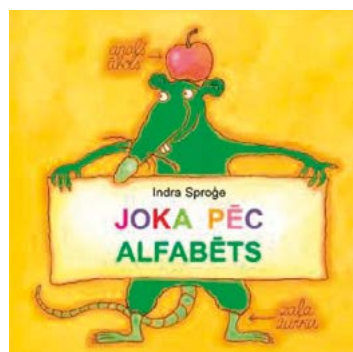
Grāmatas **“NEDZIRDĪGO KULTŪRA 1920 – 2005”** autors Ivars Kalniņš – mūsu skolas 1995. gada absolvents.

Režisora V. Kairiša filmā **“Romeo un Džuljeta”** (2004) Džuljetas lomā – mūsu skolas skolniece Rita Fedotova. Lepojamies!

L. Eseltainas, Ī. Meleres, N. Teitas grāmatā **“ES ESMU! Nedzirdīga zēna stāsts”** māksliniece Kristīne Jurjāne, zīmējot grāmatas varoni, toreiz izvēlējusies mūsu skolas skolēnu Alekseju Smirnovu. Aļoša ļabi iejuties grāmatas varoņa tēlā un problēmās.

Komplektā ar I. Sproģes grāmatu **“Joka pēc alfabēts”** ir arī DVD. Diskā filmu studijā “Rija” tapusi animācijas filma un Renāra Kaupera komponētā dziesma. Filmēšanā kopā ar citiem piedalījās mūsu skolas skolēni Maksims Bergmanis, Paula Marija Znatnaja, Varis Salmiņš, Rūdolfs Stupāns, Edīte Kuze.

KLIENTIEM PATĪK STABILITĀTE UN DROŠĪBA

Latvijas Nedzirdīgo savienības (LNS) gada noslēguma pasākumā nominācijā "LNS sadarbības partneris 2019" balva tika pasniegta SIA "Bite Latvija". Ar LNS tieši sadarbojas mobilo sakaru operatora "Bite" klientu piesaistes menedžeris Eduards Kalve. Viņš nepiedalījās gada noslēguma pasākumā, tāpēc ieradās LNS saņemt balvu. Eduards Kalve sniedza interviju avīzes "Kop-soli" lasītājiem.

Vai bijāt pārsteigts, ka par "LNS sadarbības partneri 2019" tika nosaukta SIA "Bite Latvija"? Kādas bija izjūtas, ierodoties LNS un saņemot balvu?

–Pārsteigums bija ļoti liels. Nezināju, ka LNS ir šāda nominācija, un, pat ja zinātu, neiedomātos, ka Bite varētu to saņemt. Tas ir ļoti augsts pagodinājums – saņemt šādu sadarbības partnera apbalvojumu. Tas apliecina, ka atbildība, ar kādu sadarbojamies, tiek novērtēta, un jāturpina strādāt vēl labāk! Arī uzņēmuma vadība bija patīkami pārsteigta par šo apbalvojumu.

Kas motivēja mobilo sakaru operatoru "Bite" uzsākt sadarbību ar LNS? Pirms jums arī LMT nedzirdīgajiem piedāvāja pakalpojumu par zemāku cenu. Vai nolēmāt viņiem sekot?

–*Bite* ir sociāli atbildīgs uzņēmums – jau vairākus gadus sadarbojamies ar dažādām organizācijām, piemēram, ar Valsts asinsdonoru centru, organizācijām Palīdzēsim.lv, Bezvēsts.lv, Invalīdu un viņu draugu apvienību "Apeironi" u.c. Ņemot vērā, ka esam inovatīvs tehnolo-

ģiju uzņēmums, izlēmām uzsākt sadarbību arī ar Latvijas Nedzirdīgo savienību.

Daudzi nedzirdīgie – LMT klienti – tomēr izvēlas turpināt saņemt šī operatora pakalpojumus. Ko jūs darāt, lai piesaistītu viņus *Bite*?

–Mēs LNS biedriem piedāvājam savus pakalpojumus kā alternatīvu līdz šim vienīgajam LMT piedāvājumam. Ir svarīgi, ka LNS biedriem ir izvēles iespēja, viņi pēc saviem ieskatiem var pieņemt lēmumu, ar kuru operatoru sadarboties. Protams, sākumā saskārāmies ar skepsi un neticību mūsu sniegtajam pakalpojumam. Kad pirmie drosmīgie tomēr sāka to lietot, viņi dalījās ar savu pozitīvo pieredzi, un interese par mūsu piedāvājumu palielinājās.

Vai šogad *Bite* piedāvās nedzirdīgajiem kādus jauninājumus un saglabās līdzšinējās atlaides par noteiktiem pakalpojumiem?

–Klientiem patīk stabilitāte un drošība, tas, ka nav jādodomā par to, vai rīt saglabāsies tie paši nosacījumi, kas pastāv šodien. *Bite* pašreiz plāno turpināt veiksmīgo sadarbību ar LNS biedriem, nodrošinot jau zināmo piedāvājumu. Izmaiņas tarifā plānā veicām 2019. gada vasarā, kad no neierobežotā interneta apjoma pārgājām uz iespēju veikt arī zvanus un sūtīt sms, turklāt šie pakalpojumi tagad LNS biedriem ir pieejami Eiropas Ekonomikas zonas valstīs. Piedāvājums ir beztermiņa. Šie ir lieliski noteikumi lietotājiem! 2019. gada decembrī palielinājām pieejamo interneta apjomu, atrodoties ārpus Latvijas, tagad tie ir 11GB, iepriekš bija 8,5GB.

Bite nepārtraukti attīstās, notiek nemīnīgs darbs, lai uzlabotu tīkla pārklājumu, 2019. gadā palielinājām tā jaudu lauku reģionos, 2020. gadā šis darbs turpinās.

Lūdzu, pastāstiet, kāda ir jūsu personiskā sadarbība ar LNS, un saskarsme ar tās biedriem. Varbūt esat iemācījies kādu zīmju valodas žestu?

–Uzsākot sadarbību, nebija skaidrs, kā lai sazinās ar LNS biedriem, jo zīmju valodu neprotu. Tomēr sadarbība iesākās veiksmīgi, jo daudz palīdzēja Inese Immure, Sigita Ķikure un Vita Alksne. Liels paldies par iesaisti un palīdzību komunikācijā jāsaka arī visiem reģionālo biedrību tulkkiem, tie nekad neatsaka palīdzību. Ikdienā cenšos ar nedzirdīgajiem sazināties ar SMS palīdzību.

Lai arī pats zīmju valodu neprotu,

tomēr labprāt dodos ciemos uz biedrībām un ar tulku starpniecību klātienē komunicēju ar cilvēkiem. Runājam par tehnoloģiju aktualitātēm un klientu pieredzēm un atbildu uz jautājumiem. Februārī plānoju aizbraukt uz tikšanos ar LNS biedriem Latgalē.

Kā rit jūsu ikdiena? Internetā izlasīju, ka darbojaties autosporta jomā. Vai esat autosportists? Uzzināju arī, ka jūs 2017. g. kļūvāt par jauno Latvijas Automobiļu federācijas Standartautomobiļu komisijas padomes vadītāju. Joprojām esat šajā amatā?

–Pamatā strādāju *Bitē*, veicot jaunu klientu piesaisti. Komunicēju ar klientiem, braucu un tiekos klātienē. Ikdienu ir dinamiska, un tas man patīk, nav rutīnas.

Kopš bērnības man ļoti patīk automobiļi un autosports. Bērnībā vecāki veda skatīties autokrosu, tā droši vien arī radās šī interese, kas turpinās joprojām. Es sevi nesauktu par autosportistu, bet gan par autosporta pasākumu organizatoru. Autosporta pasākumus rīkoju jau 18 gadus, tā arī nonācu Latvijas Automobiļu federācijā, kas ir autosportu uzraugošā institūcija Latvijā. 2017. gadā notika Standartautomobiļu komisijas vadītāja vēlēšanas. Mani kā organizatoru neapmierināja esošās vadības darbs un redzējums, tādēļ nolēmu startēt vēlēšanās. Izveidoju savu komandu un darbības stratēģiju. Vēlēšanās visi nobalsoja par mani, pret laikam bija viena balss. Tādi rezultāti liecināja, ka arī sportisti nebija apmierināti ar esošo vadību un tās skatpunktu. Šajā laikā ir paveikts liels darbs, ir izdevies atdzīvināt amatieru autosporta kustību Latvijā. Par to pašam ir ļoti liels prieks. Amatā tiku ievēlēts uz 4 gadiem, joprojām turpinu darboties. Autosportam veltu laiku vakaros pēc darba, bet pasākumi notiek brīvdienās.

Paldies par interesanto interviju, lai jums veicas visās jomās! ●

Teksts: Zigmārs Ungurs Foto: I. Kalniņa personīgais arhīvs

VISSVARĪGĀKAIS – MŪSU CILVĒKI

Man vēl atmiņā ļoti skaļie publikas aplausi, kad Latvijas Nedzirdīgo savienības Rīgas reģionālās biedrības konferencē Ivars Kalniņš piekrita pretendēt uz biedrības priekšsēdētāja amatu. Bija skaidrs, ka tiek gaidītas pārmaiņas. Kādas? Arī jaunās valdes sastāvs ir stipri atšķirīgs salīdzinājumā ar iepriekšējo. Kā tas ir ietekmējis biedrības darbu? Izjautāju Ivaru par to, kas paveikts par pusgadu ilgākā laikā. Lūk, viņa atbildes!

Tūlīt pēc ievēlēšanas par Rīgas reģionālās biedrības priekšsēdētāju sniedzāt interviju par saviem amata mērķiem, piemēram: noskaidrot savu biedru intereses un vajadzības. Vai tas ir izdevies?

–Es teiktu – daļēji. Pusgads ir pārāk īss laiks, lai noteiktu kopīgās biedru intereses un vajadzības. Jāatzīst, pa šo laiku konstatēju, ka cilvēku intereses un vajadzības ir diezgan plašas, jo tās ir individuāli atšķirīgas. Tagad mans mērķis ir rast kopsaucēju.

Rīgas biedrībai ir 14 grupas, un komunikācija ar tām norit arvien biežāk. Piecas grupas – Jelgavas, Tukuma, Jūrmalas, Pļaviņu un mākslinieku kopa “Cerība” – regulāri organizē pasākumus un aktivitātes, kuras apmeklē pastāvīgie biedri. Bet citas grupas organizē arī ekskursijas, kurās var piedalīties ikviens interesents. Rīgas rajona grupā apvienoti nedzirdīgie no Rīgai tuvākajiem novadiem. Tā kā šīs grupas biedri dzīvo dažādos Rīgas apkārtnes novados, bieža sapulcēšanās rada problēmas, arī intereses ir atšķirī-

gas. Tāpēc man raizes dara Rīgas rajona grupas nākotne. Esmu uzsācis sarunas ar biedriem par iespējamo Rīgas rajona grupas sadalīšanu.

Jau pagājis vairāk nekā pusgads, kopš jūsu vadībā strādā jaunā valde. Kā jums veicas darbi, ko varat pastāstīt par veiksmēm un neveiksmēm?

–Darbi virzās uz priekšu. Man palaimējies ar valdes sastāvu, jo esam strādājuši saliedēti. Mēs esam apņēmuši darboties līdz nākamajai konferencē. Varu paļauties uz valdes locekļiem, es tiešām novērtēju viņu spējas un iniciatīvas. Tā kā viņi darbus veic brīvprātīgi, cenšos būt tolerants. Galvenais, lai nezūd vēlme darboties. Vēl jāpaveic vairāki lieli darbi, jābūt gataviem iespējamām neveiksmēm. Esmu reālists un saprotu, ka man pašam būs jātiek galā ar neveiksmēm, ja tādas būs. Pagaidām tādu nav.

Biju pārsteigts, ka Rīgas reģionālā biedrība uzņēmās noorganizēt tādus lielus pasākumus kā “Rītausmai – 50” un Jaungada balli. Vai varat sīkāk pastāstīt par to organizēšanu?

–Sākumā mums pat nenāca prātā domas par “Rītausmas” jubilejas pasākuma organizēšanu, bet biedri mudināja, lai to darām. Šis nams daudziem mūsu biedriem un darbiniekiem bija un ir kā otrās mājas, kurā dzima un attīstījās nedzirdīgo kultūra un Latvijas Nedzirdīgo savienība. Tādēļ uzreiz piekritu idejai par pasākuma organizēšanu, tad notika pārrunas ar visiem iesaistītajiem.

Man ir pieredze lielu pasākumu organizēšanā. Bet šoreiz man visgrūtāk bija pieņemt lēmumu par ieejas maksu, jo šim pasākumam nebija paredzēta nauda. Tas līdz šim nebija ierasts, cilvēki nebija īsti gatavi maksāt, tāpēc notika daudzas sarunas ar biedriem, kuri bija jāpārlicina un jāmotivē. Nebija viegli. Tomēr pēc pasākuma cilvēki atzinīgi novēr-

tēja plašo programmu, klātos galdus un pārsteigumus.

Par Jaungada balli – situācija bija līdzīga. Šo pasākumu organizējam sadarbībā ar Jauniešu centru. Mans galvenais mērķis bija panākt, lai 170 apmeklētāji justos apmierināti un novērtētu mūsu ieguldīto darbu. Man tas ir ļoti svarīgi.

Jums bija nodoms atrast Rīgas reģionālajai biedrībai telpas, kurās biedri var atnākt jebkurā laikā, lai parunātos, izklāstītu problēmas u.c. Vai tas izdosies?

Līdz nākamajai Rīgas reģionālās biedrības konferencē, visticamāk, neizdosies, jo iecerētās telpas ir cieši saistītas ar LNS energoefektivitātes paaugstināšanas projekta realizāciju un LNS budžetu. Nākamajai Rīgas biedrības valdei noteikti vajadzētu padomāt par telpām, kurās biedri varētu sapulcēties, parunāties un vienkārši atpūsties. Par to es noteikti iestāšos.

Kā veicas ar jaunu biedru piesaistīšanu? Kādas metodes izmanto biedrības valde?

–Sešos mēnešos tika piesaistīti kādi divdesmit jauni biedri, galvenokārt – jaunieši, bet no citām biedrībām mums pievienojās vēl pieci biedri. Ļoti daudz esam runājuši ar cilvēkiem par LNS biedra statusa nozīmi mūsu cilvēku dzīvē. Man ir svarīgi, lai cilvēki saprastu, ko biedra statuss nozīmē viņiem un sabiedrībai kopumā. Diemžēl bieži nedzirdīgie neapzinās, ka LNS veic lielu darbu, lai nedzirdīgie varētu izmantot savas tiesības, cīnoties par to paplašināšanu. Jāpiebilst, ka ieguvumi, ko nodrošina biedra statuss, daudzkārt pārsniedz sešus eiro, kas gadā jāmaksā par to.

Kā jums izdodas apvienot pamatdarbu LNS ar Rīgas RB priekšsēdētāja amatu? Vai tie viens otram netraucē?

–Nenoliegšu, ka abus darbus apvienot ir tiešām grūti, un turklāt man ir vēl arī citi pienākumi. Bet abiem darbiem tomēr ir daudz kopīga. Kaut arī tiem nepieciešams veltīt daudz laika un enerģijas, tie sniedz prieku un rada gandarījuma izjūtu.

Klientu jeb biedru vajadzības un problēmas arvien pieaug, līdz ar to bieži tiek lūgta mana palīdzība. Nevienam neat-saku, pat ja padomi jādod vēlās nakts stundās, protams, *web* tiešsaistē.

Man ir lielisks palīgs – Ieva Rusule, kas strādā NVA piedāvātajā subsidētajā darbavietā. Lielāko atbalstu man sniedz valdes locekļi, jaunieši un “rītausmieši”. Par visu svarīgāki man ir mūsu cilvēki. ●

—Daiga Delle

SIA “PNB PRINT” TIPOGRĀFIJĀ STRĀDĀ ASTOŅI NEDZIRDĪGIE

Pirms neilga laika Latvijas Nedzirdīgo savienības prezidente Sandra Gerenovska sociālajā tīklā Facebook aicināja mūsu ļaudis atsaukties darba piedāvājumam SIA “PNB PRINT” tipogrāfijā Silakrogā. Firma pat piedāvāja transporta

pakalpojumus nokļūšanai uz darbu. Kopš tā laika jau pagājuši divi mēneši. Pašreiz uzņēmumā strādā astoņi nedzirdīgie – četras sievietes un četri vīrieši, lielākā daļa no viņiem ir jaunieši.

Laikraksta “Kopsoli” korespondente lūdza interviju trīs nedzirdīgo sabiedrībā pazīstamiem, aktīviem jauniešiem. Diemžēl viens jaunietis pēdējā dienā interviju atteica, kad uzzināja, ka intervija ir LNS uzdevums. Iemeslus tā arī neizdevās uzzināt. Pārējie divi uzrunātie jaunieši aicinājumam uz interviju pat neatsaucās. Skumji! Ar veiksmīgiem stāstiem būtu jādalās!

Tomēr intervijai piekrita Elīna Pudža, 23 gadus veca, jauka meitene. Viņa katru dienu uz darbu mēro ceļu no Baldones, kur dzīvo kopā ar vecākiem. Elīna tic, ka drīzumā kopā ar draudzeni izdosies Rīgā noīrēt dzīvokli. Jautāta, vai vecāki laidīs ārā no ģimenes ligzdas, Elīna nosmej, ka šajā ziņā viss esot kārtībā, mamma esot saprotoša, ļaujot iet savā dzīvē.

Kā tu atradi šo darbu?

—Sludinājumu ar LNS prezidentes Sandras Gerenovskas aicinājumu atsaukties darba piedāvājumam ieraudzīju “Facebook” grupā. Tā kā tobrīd nebiju darba attiecībās, pieteicos. Mani pieņēma ļoti ātri. Visu pastāstīja, parādīja darba pienākumus un varēju jau sākt darbu!

Kādi ir tavi darba pienākumi?

—Esmu grāmatšējēja. Veicu dažādus darbus – līmēju, plēšu vākus, palīdzu citiem. Darbi mainās! Strādāju jau mēnesi.

Un kā patīk?

—Esmu ļoti apmierināta! Ir laba alga, ļoti draudzīgs kolektīvs, kolēģi cits citu ciena un palīdz cits citam! Strādāju no pirmdienas līdz ceturtdienai no plkst. 8.00 līdz 20.00, 12 stundas, ir pau-

zītes.

Mums ir ļoti saprotošs šefs ap 40 gadiem.

Kā jūs sazināties?

—Mans darba devējs un citi darbinieki runā lēni un skaidri, vairāk cenšas žestikulēt, mums tiešām ar sazināšanos nav nekādu problēmu.

Kāpēc, tavuprāt, tipogrāfija uzrunāja tieši cilvēkus ar dzirdes traucējumiem?

—Cehā ir ļoti liels troksnis, un dzirdīgiem cilvēkiem to ir ļoti grūti izturēt. Tāpēc arī ir bieža darbinieku maiņa.

Kur tu strādāji agrāk?

—Vasaras brīvlaikā divus mēnešus strādāju dārzkopībā. Esmu arī marķējusi alkoholu Ķekavā. Tur nostrādāju 3 mēnešus.

Kāda ir tava izglītība?

—Esmu mācījusies Valmieras vājdzirdīgo bērnu internātskolā attīstības centrā (tagad Valmieras skola pārdēvēta par Valmieras Gaujas krasta vidusskolu – attīstības centru) pamatskolā un vidusskolā. Pēc tam Jūrmalā Sociālās integrācijas valsts aģentūras Koledžā apguvu programēšanu. Studijas ilga divus gadus, diemžēl pēc viena gada studijas pametu kopmītnes dēļ. Man bija ļoti grūti sadzīvot ar vecākiem dzirdīgiem studentiem. Bija domstarpības, mani pat apmeloja zādzībā. Neizturēju to teroru!

Vēl esmu izmēģinājusi tālmācību. Es piecus mēnešus mācījos par sociālo aprūpētāju, diemžēl arī šis stāsts nav veiksmīgs, sapratu, ka tā nav man piemērota profesija.

Tā es sešus mēnešus biju bez darba, pārtiku no invaliditātes pabalsta.

Kādi ir Tavi hobiji?

—Man ļoti patīk mūzika! Esmu vājdzirdīga, tāpēc mūziku klausos austiņās.

Vislabāk man patīk ārzemju mūzika. Esmu mācījusies angļu valodu, to pārzinu vidējā līmenī. ●

—Brigita Lazda

ES NEŠKIROJU CILVĒKUS

SIA “PNB PRINT” ražošanas direktors Boriss Pjatkins stāsta, kāpēc nebaidās pieņemt darbā nedzirdīgos.

Kas jūs motivēja pieņemt darbā nedzirdīgos?

Jaunībā man bija nedzirdīgi draugi. Kad sāku nodarboties ar uzņēmējdarbību, bija jāmeklē darbinieki. Kadā dienā es, apjautis, ka ļoti daudzi no Latvijas aizbrauc strādāt uz ārzemēm, prātoju, kas tad notiek ar nedzirdīgajiem, kā viņiem klājas neatkarīgajā Latvijā. Sāku interesēties, vērsos pēc informācijas pie LNS prezidentes Sandras Gerenovskas. Viņa palīdzēja izplatīt informāciju un meklēt darbiniekus nedzirdīgo vidū.

Vai jūs nešaubījāties par viņu spējam pildīt visus darba pienākumus?

Es kaut kā par to nedomāju. Darbs jānodod visiem. Tikai strādājot, cilvēks parāda savas spējas un to, vai tiks galā ar pienākumiem. Svarīga ir atbildība par savu darbu, cieņa pret darba devēju un kolēģiem. Šis darbs ir piemērots nedzirdīgajiem, viņi tiešām strādā ar lielu atbildības izjūtu, vēlreiz uzsveru – ar lielu atbildību. Un tas tiešām priecē.

Kā jūs ar viņiem komunicējat?

Mums ar komunikāciju nav nekādu problēmu. Rādām ar zīmēm, kāds nolasa no lūpām, kāds, kas labāk dzird, palīdz iztulkot; ja rodas kāda sarežģītāka problēma, rakstām uz papīra. Svarīgi, lai visu izrunātu un saprastu. Turklāt visi darba uzdevumi pieejami elektroniski – datorā.

Kādu iemeslu dēļ jūs neņemtu darbā nedzirdīgos?

Es nešķiroju cilvēkus. Es vienmēr pieņemtu darbā nedzirdīgos, bet tikai neļautu strādāt ar lielām iekārtām, kas var radīt traumas. Nākotnē plānoju piedāvāt darbu ar mazām iekārtām, kuras aprīkotas ar gaismas signālu un ir piemērotas nedzirdīgajiem. ●

Teksts: Inese Immure

Foto: M. Indriksones personīgais arhīvs

MADARA STUDĒ MODES MĀKSLU AKADĒMIJĀ

Latvijas Nedzirdīgo savienības Rīgas reģionālās biedrības grupas "Cerība" vadītāja Madara Indriksone ir iestājusies Latvijas Mākslas akadēmijā un Dizaina nodaļā studē Mākslas modi. Līdz šim viņa strādāja uzņēmumā "Poga Rotā" kā šuvēja, bet tagad tam vairs neatliek laika, jo ir daudz jāmācās.

Modes mākslu Madara gribēja studēt jau sen, bet viņai teica: "Tu nevarēsi iestāties Mākslas akadēmijā, tur ir liels konkurss." Pagājušo vasaru Madara tomēr saņēma drosmi un nolēma pamēģināt. Viņa izturēja konkursu! Lai veicas turpmākajās studijās! ●

Foto: M. Sarkanes personīgais arhīvs

MŪSU MĀRĪTE STRĀDĀ SAVĀ SAPŅU PROFESIJĀ

Rēzeknes reģionālās biedrības priekšsēdētāja Mārīte Sarkane tagad strādā arī Kārsavas vidusskolā par vēstures un sociālo zinību skolotāju, jo ir ieguvusi humanitāro zinātņu bakalaura grāds vēsturē. Par to, kā viņa līdz tam nonākusi, laikrakstam "KOPSOLĪ" pastāstīja pati Mārīte.

Šī ir mana dzimtā skola, jo esmu no Kārsavas novada (bijušā Ludzas rajona). Notika tā, ka mana bijusī klasesbiedrene, ar kuru mācījies kopā vidusskolā, aizgāja dekrēta atvaļinājumā. Viņa man piezvanīja novembra beigās un uzaicināja strādāt par skolotāju, arī direktors tam piekrita. Liels paldies klasesbiedrenei Sarmītei par iespēju!

Ilgi domāju, runāju ar kolēģēm Sandru un Brigitu. Vēstures skolotājs ir mana sapņu profesija, tomēr man arī ļoti patīk strādāt ar cilvēkiem biedrībā, darba kolektīvs ir labs, esam sastrādājušies. Apzinājos, ka biedrībā darba ir daudz, turklāt pildu arī sociālā rehabilitētāja pienākumus. Brigita gan drošināja: "Nešaubies! Ej, dari, rīkojies! Tev nepieciešams kaut kas jauns, gūsi jaunus iespaidus un izrausies no ikdienas!" Sandra teica, ka izvēle jāizdara man, jo pašai būs jātiek ar visu galā. Bija prieks, ka darba kolēģi biedrībā un priekšniecība Rīgā mudināja uzņemties jaunus pienākumus. Ilgi vilcinājos, tomēr piekritu, jo man šo darbu vajadzēja kā jaunu elpu, kā atelpu no ikdienas rutīnas pašreizējā darbā. Darbs ar bērniem ir interesants, viņi ir tik dažādi, ne tādi, kādi bijām mēs, ir jāpielāgojas viņiem. Bērniem ir liela interese par nedzirdīgo pasauli, par zīmju valodu, dažreiz viņi pat lūdz: "Skolotāj, lūdzu, šo tekstu vai vārdu pārtulkojiet zīmju valodā!" Dažiem ir interese par surdotulka profesiju, jo viņiem ir tuvinieki ar dzirdes traucējumiem.

Tā nu katru pirmdienu un piektdienu no rīta ceļos 06.00 un ar autobusu braucu uz Kārsavu. Šajās dienās visa ģimene jau ir gatava darbam agri no rīta. Neierasti un prieks ir satikt bijušos skolotājus, it īpaši audzinātāju, kura man dod arī padomus. Arī ģimene ļoti atbalsta mani. Tāpēc spēju savienot savus pienākumus un ceru, ka tā būs arī turpmāk. ●

—Santa Beitāne

AUTOSKOLA NEDZIRDĪGAJIEM DAUGAVPILĪ, VALMIERĀ UN RĪGĀ

SIA "Autoskola Mobilizing" nedzirdīgajiem piedāvā sākt apmācības autovadīšanas tiesību iegūšanai.

Pirmā nodarbība LNS Daugavpils reģionālajā biedrībā – 27. februārī no plkst. 17.00 līdz 21.00. Nodarbības notiks ceturtdienās un piektdienās. Pirmā iemaksa 120 eiro. Šajā summā ietilpst 11 teorijas apmācības un trīs praktiskās nodarbības autovadīšanā. Pieteikšanās pie surdotulka Daugavpils reģionālajā biedrībā vai autoskolas direktores Santas Beitānes, t. 23375808.

LNS Valmieras reģionālajā biedrībā

jaunas grupas nodarbības sāksies no 4. marta. Nodarbības notiks trešdienās un pirmdienās no plkst. 17.00 līdz 21.00. Pirmā iemaksa arī 120 eiro. Pieteikšanās pie surdotulka Valmieras reģionālajā biedrībā vai S. Beitānes, t. 23375808.

Rīgā grupas nodarbības sāksies no 8. aprīļa. Nodarbības - pirmdienās un trešdienās no plkst. 17.30 līdz 21.30. Graudu ielā 68 "Turībā". Pirmā iemaksa 120 eiro. Pieteikšanās pie surdotulka Ārijas Mednes, sociālās rehabilitētājas Vitas Alksnes vai S. Beitānes, t. 23375808. ●

DZIRDĪGIE SAJŪSMĀ PAR “SUPERNOVAS” ZĪMJU VALODAS TULKIEM

Jau iepriekš rakstījām par LTV dziesmu konkursu “Supernova”, kuram tulkojumu zīmju valodā nodrošināja Elza Veismane un Ainārs Ostvalds. Šova laikā dzirdīgie skatītāji pauda savu prieku sociālajos tīklos *Twitter* un *Instagram*. ●

Igors Selegovskis
@Igorss
šautauts ltv7 surdotulkiem 🙌🙌🙌 tas priekšnesums, kas pārspēs surdotulkus, lai brauc uz eirovīziju!
#ltvsupernova

Arta
@arta_arta
Surdotulkotājs ir interesantākais supernovas dalībnieku priekšnesumos #ltvsupernova

MELA
@melanijagulbe
#ltvsupernova surdotulkotājs dziesmu laikā ir jaukākais, kas redzēts. :)

Rupucinskis
@rupucinskis
Uz Eirovīziju jāsūta saldašs pāritis, kas tulko #ltvsupernova zīmju valodā @LatvijasTV

5,373 views • Liked by ievachivina and veseligi_gardumi
arniskrauze Ja Eirovīzijā būtu arī surdotulku konkurss, tad noteikti Latvijai atkal pēc daudziem gadiem pirmā vieta.

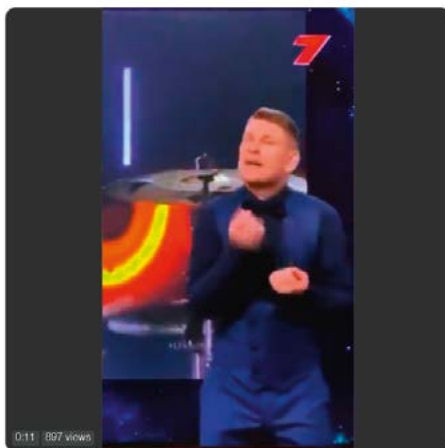
Ivans Milovs
@IMilovs
Mana simpātija un ❤️ aiziet Elzai Volonteim!
#ltvsupernova #surdo

Ieva
@IevaChivina
Uzlikām #ltvsupernova ar surdotulkotāju. Visiem uzreiz "Oo, cik interesanti!", "Cik labs tulkotājs!" Emocijas!

Rihards Gromuls
@Gromuls
Eu, bet kur var balsot par šo kungu? @betabeidz #ltvsupernova #SUPERNOVA gribu viņu eirovīzijā 🙌

0:11 887 views

KONKURSA “LNS – 100” 3. KĀRTAS JAUTĀJUMI

Uz 1. un 2. kārtas jautājumiem mūsu biedri ir ļoooti kūtri atbildējuši. Kāpēc tāda pasivitāte, vienaldzība? Varbūt jautājumi par grūti? Atgādinām: atbildes uz pilnīgi visiem jautājumiem var atrast “Kopsoli” numuros, sākot ar 2004. gadu. Šie numuri izlasāmi arī LNS mājaslapā

1. Kad LNS saņēma Augstākās tiesas lēmumu par to, ka telpas Rīgā, Jāņa sētā 5 neapstrīdami pieder LNS?
2. Kurā gadā Nedzirdīgo dienas koncertā pirmo reizi piedalījās Jūrmalas RRC (SIVA) koledžas audzēkņi?
3. Kādā valodā LNS toreizējais prezidents Arnolds Pavlins teica apsveikuma runu Lietuvas Nedzirdīgo biedrības 70 gadu jubilejā?
4. Kura gada LNS Gada cilvēks bija Maruta Piterniece?
5. Cik biedru bija LNS 2009. gada 1. janvārī?

Atbildes līdz 10.martam jāsūta uz e -pasta adresi kopsoli@lns.lv vai jāiesniedz Elvīras ielā 19 k- 2, Rīgā, LNS sekretārei. Ārpus Rīgas biedrības atbildes biedri var iesniegt savā biedrībā.

Jautājumus sagatavoja Zigmārs Ungurs.

—Līga Pauniņa

FEBRUĀRIS LNS VĒSTURES LAPPUSĒS

- Dibināta LNS Valmieras reģionālā biedrība (RB) (1947.09.02.)
- Nodibināta Valmieras RB Cēsu grupa (1952.24.02.)
- Nodibināta Smiltenes RB Jaunpiebalgas grupa (1959.15.02.)
- Aizsākts melodeklamācijas žanrs (1973.23.02.)
- Iznāk LNS izdevuma “Informācijas Biļetens” pēdējais numurs. Turpmāk laikraksts iznāk ar iepriekšējo nosaukumu “Kopsoli” un pieejams gan latviešu, gan krievu valodā. Maksā 3 kapeikas (1988)

- Latvijas TV ziņu raidījums “Panorāma” vairs nepiedāvā tulkojumu zīmju valodā (2000)
- Likvidēts LNS Rīgas Mācību un ražošanas uzņēmums (2005)
- Ar LNS Domes 2005. gada 26. janvāra lēmumu nodibināts SIA “LNS nekustamie īpašumi”. LR Uzņēmumu reģistrā no 2005. gada 10. februāra (2005)
- Izveidota SIA “LNS Rehabilitācija centrs”, apvienojoties SIA “LNS kultūras centrs Rītausma” (reģistrēts 17.02.2005), SIA “LNS Komunikācijas centrs” (reģistrēts 14.02. 2001) un SIA “LNS Zīmju valodas centrs” (dibināts 29.01.1999). Latvijas Komercreģistrā no 2012. gada 23. februāra (2012)
- Nedzirdīgajiem piedāvā iespēju izsaukt palīdzību ārkārtas situācijās, sūtot izziņu uz 112 (2012)
- Latvijas TV paplašina raidījumu un filmu klāstu ar subtitriem un tulkojumu zīmju valodā (2012)
- Pirmo reizi LTV raidījums Supernova ar tulkojumu zīmju valodā (2016) ●

PILNU APSKATU AR NOTIKUMIEM MEKLĒJIET, SKENĒJOT QR KODU VAI WWW.LNS.LV SADAĻĀ “PAR LNS”/ “VĒSTURE”

—LNS Smiltenes RB valde

LNS SMILTENES RB BIEDRI RITU UNAMU PIEMINOT

2019. gada 28. oktobrī mūžībā devusies LNS Smiltenes RB biedre Rita Unama, ilggadēja LNS Rīgas mācību ražošanas uzņēmuma (MRU) Smiltenes filiāles šuvēja un nesavtīga biedrības sabiedriskās dzīves organizētāja.

Rita Unama dzimusi 1933. gada 5. martā Jelgavā. Skolas gaitas viņa uzsāka 1942. gadā Valmieras Valsts kurlmēmo bērnu skolā, ko pabeidza 1949. gadā. Pēc tam Rita atgriezās pie vecākiem Mazsalacā, kur strādāja kolhozā līdz 1954. gadam.

No 1954. gada Rita savu dzīvi saistīja ar Latvijas Nedzirdīgo savienības (LNS) Smiltenes biedrību (toreiz – nodaļu). Darba gaitas viņa uzsāka LNS (toreiz – biedrības) Smiltenes Mācību ražošanas darbnīcas aušanas ceļā. No 1955. gada līdz 1993. gadam, kad Smiltenes ražošanas iecirkni likvidēja, R. Unama strādāja LNS Rīgas MRU Smiltenes filiāles šūšanas iecirknī, pildot brigadieres pienākumus.

Rita bija stingra, prasīga, bet laba un atsaucīga brigadiere ar dāsnu sirdi. Viņas vadītais iecirknis vienmēr bija labākais. Paralēli šuvējas darbam viņa brīvprātīgi veica daudzus sabiedriskos pienākumus. Ilgus gadus Rita bija Smiltenes reģionālās biedrības valdes sekretāre, sienas avīzes redaktore un bibliotekāre. Viņa aktīvi piedalījās visos kultūras pasākumos.

1964. gadā Ritu Unami ievēlēja par LNS Smiltenes reģionālās biedrības priekšsēdētāju. Viņa pildīja savus pienākumus līdz 1968. gadam. Kad Smiltenes reģionālās biedrības priekšsēdētāja bija Dz. Herbste (1993.–2009. gadā), Rita Unama darbojās kā biedrības valdes locekle. Viņa arī bijusi vairāku LNS Kongresu delegāte.

Lai viņai vieglas dzimtās zemes smiltis Mazsalacas kapos! ●

2020 FEBRUĀRIS

Teksts: Iveta Kraze Foto: LNSF arhīvs

NOSKAIDROTI PIRMIE 2020. GADA LNSF UZVARĒTĀJI

Šogad pirmās Latvijas Nedzirdīgo sporta federācijas sacensības – 2020. gada LNSF balvas izcīņa 64 lauciņu dambretē – notika 18. janvārī sadarbībā ar Latvijas Dambretes federāciju. Tajās uzvarēja Jānis Kopmanis un Jekaterina Jasinska.

Gaišajā sacensību telpā valdīja lieliska atmosfēra. Dalību bija pieteikušas sešas dāmas un desmit kungi no Nedzirdīgo sporta

biedrības “Liepava”, Rīgas Nedzirdīgo šaha un dambretes kluba (RNŠDK) “ŠaDa” un sporta kluba “Nedzirdīgo bouling”. Sacensības ilga sešas stundas.

Sacensības tika organizētas pēc Šveices sistēmas deviņās kārtās ar 15 minūšu apdomas laiku katram dalībniekam. Tika izmantoti elektroniskie pulksteņi. Vīriešu konkurencē par uzvarētāju kļuva Jānis Kopmanis, otrajā vietā ierindojās Varis Straziņš, bet trešo vietu ieņēma Dmitrijs Kļušenkovs. Visi pirmie triju vietu uzvarētāji pārstāvēja RNŠDK “ŠaDa”. Sieviešu konkurencē uzvaras laurus plūca septiņkārtējā uzvarētāja, “ŠaDa” biedre Jekaterina Jasinska. Otrā vietā izcīnīja “Liepavas” spēlētāja Gunta Vazdiķe, bet trešajā vietā ierindojās Agnese Brīniņa no kluba “ŠaDa”. Par drosmi piedalīties šajās sacensībās jāuzteic vienpadsmitgadīgais Romans Osetrovs.

LNSF pateicas Latvijas Dambretes federācijas valdes loceklim Raivim Paeglem par labu sadarbību pasākuma organizēšanā un tiesāšanā. ●

2020. GADA LATVIJAS ČEMPIONĀTĀ BOULINGA VIENSPĒLĒS UZVARĒTĀJI UN ALEKSANDRS

9. februārī boulinga centrā Bowlero Rīgā norisinājās Latvijas Nedzirdīgo sporta federācijas čempionāta boulinga vienspēlēs otrās sacensības.

Kopumā piedalījās 12 sievietes un 26 vīrieši no visas Latvijas Nedzirdīgo sporta klubiem “Nedzirdīgo bouling”, “Tālavas Nedzirdīgo sports”, “ŠaDa”, “Zaļā paparde” un “Liepava”.

Labākajiem boulinga spēlētājiem bija iespēja sacensties savā starpā ne tikai par čempiona titulu, bet arī par tiesībām iekļūt Latvijas Nedzirdīgo izlases sastāvā un piedalīties Ziemeļu un Baltijas Nedzirdīgo boulinga čempionātā, kas š. g. 9.–12. jūnijā norisināsies Somijas pilsētā Vantā, gatavojoties kvalificēties 2021. gada Nedzirdīgo vasaras olimpiskajām spēlēm (SummerDeaflympics).

Sieviešu konkurencē uzvaras laurus plūca Natālija Riznuka (Natalia Riznyk) ar 1043 punktiem, otrajā vietā ierindojās – Ilona Ozola (925 punkti), trešajā – Ilona Liniņa (823 punkti). Visas uzvarētājas pārstāvēja klubu “Nedzirdīgo bouling”.

Par uzvarētājiem vienspēlēs vīriešu konkurencē kļuva Aleksandrs Liniņš ar 1177 punktiem, 2. vietu ieguva Vladimirs Lagunovs (1128 punkti), trešais – Ainars Gilberts (1060 punkti). Visi trīs pārstāv sporta klubu “Nedzirdīgo bouling”. ●

PASĀKUMI BIEDRĪBĀS MARTĀ

RĪGĀ

4.,11.,18.,25.03. pl. 16.30
Aktuālo ziņu apskats
7.03. pl. 15 Sieviešu die-
nas pasākums

JELGAVĀ

14.03. pl.12 Informatīvs
pasākums. Prāta spēles

TUKUMĀ

13.03. pl.18 Informatīvs
pasākums

PĻAVIŅĀS

21.03. pl.12 Tematisks
pasākums "Pavasaris nāk!"

ALŪKSNĒ

3.,27.03. pl.12 "Žurnāla
100 labi padomi" koplasī-
šana"
20.03. pl.12 Ēdienu gata-
vošanas nodarbība
24.03. pl.12 Informācija
"Kā stiprināt imunitāti
pavasari"

SMILTENĒ

14.03. pl.12 IK "Soļos
marš" – "Olimpiskais galda
hokeja čempionāts 2020"

VALMIERĀ

7.03. pl.13 Pasākums
"Sievietes arī var"
18.03. pl.14 Kolektīvs
izstādes apmeklējums

19.03. pl.14 Pārrunas "Kā
var noderēt e-adrese un
e-paraksts"
26.03. pl.15 IK "Ingas
virtuve"

VENTSPILĪ

9.03. pl. 18 Pasākums
"Svinam Sieviešu dienu"
14.03. pl. 13 Tējas pēc-
pusdiena "Svinam pava-
sari"
16.03. pl. 18 Sporta spēļu
vakars (šautriņu mešana,
novuss)
23.03. pl. 18 Lekcija "Kā
vīrusi ietekmē cilvēka
organismu"

RĒZEKNĒ

10.03. pl. 12 Informatīvs
pasākums "Par mums,
sievietēm!"
10.03. pl. 14 Galda spēļu
pēcpusdiena
19.03. pl. 11 Latvisko tra-
dīciju pasākums „Jāzepa
diena”
24.03. pl. 12 Lekcija „Pie-
minēsim 25. martu”

LIEPĀJĀ

10.03. pl. 10 Ēdienu gata-
vošanas nodarbība
"Cepsim sievietēm par
prieku!"
10.03. pl. 13.30 Atpūtas

pasākums "Ak, daiļās
dāmas!"
21.03. pl. 19 Pastaiga
"Izgaismotā Liepāja"
27.03. pl. 11 Nūjošana

KULDĪGĀ

6.03. pl. 12 Sieviešu klu-
biņš – "Gatavojam našķus
8. marta svētku galdam"
7.03. pl. 12 „Dāmu diena”
– pārsteigumus dāmām
gatavo kungi
14.03. pl. 11 Ekskursija
16.03. pl. 14 Informācija
"Viss par miegu"

DAUGAVPILĪ

7.03. pl. 11 Atpūts pasā-
kums sievietēm – SPA
apmeklējums
17.03. pl. 13 Lekcija "Kā
rūpēties par veselību"
19.03. pl. 13 Galda spēļu
pēcpusdiena
26.03. pl. 13 Ēdienu gata-
vošanas nodarbība

PILNS PASĀKUMU
SARAKSTS: WWW.LNS.LV
SADAĻĀ "PASĀKUMI"

MARTA JUBILĀRI

Daugavpils biedrībā

31.03. JĀNIS KAULIŅŠ

Rīgas biedrībā

6.03. IRINA LŪSE

11.03. DZINTRA SJAKSTE

11.03. VITĀLIJS ŠĻOMINS

16.03. VARIS VIZULIS

17.03. JĀZEPS RŪRĀNS

19.03. INTS SKUDRA

20.03. IRĒNA LĀCE

23.03. HELMUTS DIMANTS

23.03. VIKTORS BUTKĀNS

23.03. MĀRA RIKENA

29.03. JELENA LAZDIŅA

30.03. HARIJS RENCIS

Liepājas biedrībā

11.03. SARMĪTE VALDMANE

Kuldīgas biedrībā

15.03. JĀNIS OSKARS BIRĢELIS

29.03. ARNIS JURŠEVSKIS

APSVEIKUMI

Sveicam LNS Goda biedru un LNS
Domes locekli **Vari Strazdiņu** 60 gadu
jubilejā!

Daudz laimes, stipru veselību, možu
garu, mīlestību, dzīvesprieku un nerim-
stošu darba sparū vēl turpmākos gadu
desmitus!

LNS valde

*Lai Laimas rokas ceļas svētījot,
Pār bērniņu, kas sācis savu ceļu,
Lai darba tikumu un gudrību tam dod,
Lai viņa bērība kā pilna ziedu pļava!*

Mīļi sveicam **Ilzi Jaunzemi** un **Aināru
Ostvaldu** ar meitiņas Amēlijas nākšanu
pasaulē! Lai bērna prieks un smaidis
sasilda un ieliksmo, lai vecākiem
netrūkst mīlestības un spēka katrai
dienai!

LNS un Rehabilitācijas centra kolēģi

LĪDZJŪTĪBAS

*Paliks tavs darbīgais gājums-
Tik auglīgu mūžu neizdzēš riets.
Caur kokiem un bērniem būs
turpinājums
Tai saulainai gaitai, ko beidzi tu iet.*

Atvadu brīdi mūsu patiesa līdzjūtība
piederīgajiem, pavadot
ANNU KĀPOSTI
(14.07.1942 – 21.12.2019) mūžībā.

LNS Rīgas biedrība

+

Mūžībā aizgājis LNS Rēzeknes biedrs
ARVIDAS MISJUNAS
(27.12.1952 – 25.12.2019)

+

*No atmiņām paliek tik starojums
maigs,
Tā kā liedagā saulrieta pēdas,
Turp, kur Tu aiziesi, apstāsies laiks,
Norims sāpes, rūpes un bēdas.*

Izsakām dziļu līdzjūtību **Ļubovas
Makužas** tuviniekiem, viņu tai saulē
pavadot.

Izsakām līdzjūtību **Franča Mauriņa**
radiem, viņu mūžībā pavadot.

LNS Rēzeknes RB biedri

+

*Noriet saule vakarā,
Sidrabiņu sijādama;
Aiziet dusēt māmuliņa
Baltā smilšu kalniņā.*

Izsakām dziļu līdzjūtību Ārijai
Pauliņai, māmuliņu smilšu klēpī
guldot.

LNS Rehabilitācijas centra kolektīvs